

ความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

CREATIVE THINKING THAT AFFECT TO ACADEMIC ADMINISTRATION OF ADMINISTRATORS UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 1

ศักดิ์ชัย ไชยสุวรรณ¹, พิมพฤทธิ์ เทียงภักดิ์²

Sakchai Chaisuwan¹, Pimparit Tiangpak²

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม¹

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก²

Master of Education Program in Educational Administration, Siam Technology College¹

Master of Education Program in Educational Administration, Krirk University²

Received: June 1, 2025 Revised: June 5, 2025 Accepted: June 10 June, 2025 ISSN: 2822-0218 (Online) ISSN: 2822-0218 (Online)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 451 คน ได้กำหนดขนาดของโรงเรียนแยกเป็นรายอำเภอ โดยการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา โดยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธีของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Correlations analysis) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (Analysis of Variance, : ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนแบบ (Stewise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$

*Corresponding author. Tel.: 061 50 96592, Email address: sakchaitack007@gmail.com วารสารศิลปศาสตร์และการศึกษา, 1(2), 135-149

=4.11) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความยืดหยุ่นในการคิด ($\bar{x}=4.15$) รองลงมาคือความคล่องแคล่วในการคิด ($\bar{x}=4.11$) และต่ำสุดคือความคิดริเริ่ม ($\bar{x}=4.09$)

2) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.19$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.29$) รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ($\bar{x}=4.24$) และต่ำสุดคือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x}=4.09$)

3) ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.62$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.37-0.62

4) ความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 โดยรวม พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 มีจำนวน 2 ตัวแปร คือ ความคิดริเริ่มและความละเอียดลออในการคิด ซึ่งสามารถอธิบายความผันแปรที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมได้ร้อยละ 38.90 ($R^2 = 0.389$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{y} = 2.053 + 0.335(x_4) + 0.187(x_1)$ สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{z} = 0.436(x_4) + 0.231(x_1)$

คำสำคัญ: ความคิดสร้างสรรค์, การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the Creativity of senior school administrators under the Rayong Primary Education Office Area 1 2) to study academic administration of school administrators Under the Rayong Primary Education Office Area 1. 3) to study the relationship between creativity and academic administration of school administrators under the Rayong Primary Education Office Area 1 and 4) to study the relationship of creativity that affects academic administration of school administrators under the Rayong Primary Education Office Area 1. The sample group used in this research was the school administrators and teachers in educational institutions. under the Rayong Primary education Office Area 1 academic year 2562, the sample was 451 people randomly selected the number of schools separated by district by simple random sampling by random sampling according to the proportion of population in each district and school, then using the simple

random Sampling method by lottery. The instrument used in this research was 5 level rating scale questionnaire with Cronbach's Alpha coefficient with the reliability was 0.98. The statistics used for data analysis were percentage, Mean and standard deviation (S.D.), analysis of correlation coefficient (Correlations analysis) analysis of Variance (ANOVA) and stewise multiple regression analysis.

The results of the research showed that. 1) The Creative level that affects the Academic administration of school administrators Under the Rayong primary education Office Area 1 Found that the overall was at a high level ($\bar{X} = 4.11$). When considering each aspect, it was found that the most was the flexibility in thinking High level ($\bar{X} = 4.15$) next was fluency in thinking. Was at the high level ($\bar{X} = 4.11$) and the lowest was the initiative high level ($\bar{X} = 4.09$). 2) The level of Academic administration of school administrators under the Rayong Primary education Office Area 1, the overall was at a high level ($\bar{X} = 4.19$). When considering each aspect, It was found that the most was the development of learning process high level ($\bar{X} = 4.29$), the development of the quality assurance system. Within the school was high level ($\bar{X} = 4.24$) and the lowest was research for improving educational quality at high level ($\bar{X} = 4.09$). 3) The results of the correlation coefficient analysis between creativity and academic administration of school administrators under the Rayong primary education Office Area 1, overall, it was at a medium level ($r_{xy} = 0.62$, and there was a significant positive relationship at .01 level. When considering the Relationships in each area, found that the relationship in the range between was 0.37 - 0.62. 4) the correlation coefficient between creativity which results in academic administration of school administrators under the Rayong Primary education Office Area 1, It was found that the variables that could explain the variations affecting the academic administration of the school administrators under the Rayong Primary education Office Area 1, there were 2 variables, originality and thoughtfulness Which can explain the variation that affects the academic administration of the school as a whole was 38.90 percent ($R^2 = 0.389$) with statistical significance at the level of .01. able to create forecasting equations in the form of raw scores, was $\hat{y} = 2.053 + 0.335(x_4) + 0.187(x_1)$ And can create forecasting equations in the form of standard scores was $\hat{z} = 0.436(x_4) + 0.231(x_1)$.

Keywords: Creativity, Academic Administration, School Administrators, Rayong Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

การบริหารงานวิชาการในช่วง พ.ศ. 2542-2551 เป็นการปฏิรูปการศึกษารอบแรก พบว่าระบบการศึกษาของไทย ยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ตามที่มุ่งหวังเท่าที่ควร ผลการประเมินการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาของสภาการศึกษาแห่งชาติ(สกศ.) พบว่า ผลจากการปฏิรูปการศึกษารอบแรกนั้นยังมีปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง และต่อยอด โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการ บริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา พบว่ามีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ในด้านครู คณาจารย์ พบว่า มีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่งคนดี และมีใจรักครูมาเป็นครู คณาจารย์สำหรับด้านกรบริหารจัดการพบว่ายังไม่มีการกระจายการบริหารจัดการสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเป้าหมาย รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

จากรายงานประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปัญหาของระบบการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารและการจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ แล้วประเทศไทยมีการใช้งบประมาณด้านการศึกษาค่อนข้างสูง แต่ได้ผลสัมฤทธิ์และศักยภาพยังต่ำ เนื่องจากยังมีเด็กไทยทั้งที่อยู่ในระบบการศึกษา หรืออยู่นอกระบบการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” ของเด็กไทยที่ตกต่ำอย่างสม่ำเสมอ ทั้งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ปี พ.ศ. 2558 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก 5 สาระ ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ 3 วิชา เรียงลำดับดังนี้ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และ วิทยาศาสตร์ และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2559) และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปี พ.ศ. 2559 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระหลัก 5 สาระ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ยกเว้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2560)

คำถามการวิจัย

1. ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับใด

2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. ความสัมพันธ์ของความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1 เป็นอย่างไร
4. ความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1 หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1
4. เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก
2. ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์อย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2556 มีโรงเรียน จำนวน 114 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 115 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,090 คน รวมเป็น 2,205 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 115 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 336 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 451 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Sample random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วยเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. ความคิดริเริ่ม (originality) 2. ความคล่องในการคิด (fluency) 3. ความคิดยืดหยุ่นในการคิด (flexibility) และ 4. ความละเอียดลออในการคิด (elaboration)

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วยเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6. การนิเทศการศึกษา 7. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความคิดสร้างสรรค์

จากนิยามและแนวคิดของความคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวข้างต้น ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับตัวบุคคลในองค์กรโดยเฉพาะกับผู้บริหาร

ความคิดสร้างสรรค์ตามทัศนะของ Guilford

จากทฤษฎีโครงสร้างทางปัญญาของ Guilford (1967) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้อธิบายว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง หรือเรียกว่า ลักษณะการคิดออกนอกนัย หรือการคิดแบบกระจาย (divergent thinking) และยังอธิบายถึงองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความคิดริเริ่ม (originality) 2) ความคิดคล่องแคล่ว (fluency) 3) ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) และ 4) ความคิดละเอียดลออ (elaboration)

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการที่ถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญของการบริหารการศึกษาหรือ การบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับทุกงานในสถานศึกษา ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอ ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ

หนึ่งฤทัย ทาธรรม (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง และใน

ขณะเดียวกันก็สนองความต้องการ ความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุก ๆ อย่างของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงสุด ส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ตลอดทั้งสนองความต้องการของผู้ปกครองชุมชนและท้องถิ่น โดยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2562 มีโรงเรียน จำนวน 114 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 115 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,090 คน รวมเป็น 2,205 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 115 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 336 คนรวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 451 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคล่องแคล่วในการคิด 3) ความยืดหยุ่นในการคิดและ 4) ความละเอียดลออในการคิด

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การนิเทศการศึกษา 7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) ตำแหน่ง 3) ระดับวุฒิการศึกษา ตอนที่ 2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกเนื้อหาตามตัวแปร จำนวน 20 ข้อ และตอนที่ 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกเนื้อหาตามตัวแปร จำนวน 35 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

ด้านความคิดสร้างสรรค์	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านความคิดริเริ่ม	4.09	0.56	มาก	4
2. ด้านความคล่องแคล่วในการคิด	4.11	0.60	มาก	2
3. ด้านความยืดหยุ่นในการคิด	4.15	0.55	มาก	1
4. ด้านความละเอียดลออในการคิด	4.10	0.59	มาก	3
รวม	4.11	0.52	มาก	

จากตารางที่ 1. พบว่าระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.11$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความยืดหยุ่นในการคิด ($\bar{x}=4.15$) รองลงมาคือด้านความคล่องแคล่วในการคิด ($\bar{x}=4.11$) และด้านที่มีระดับมากค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความคิดริเริ่ม ($\bar{x}=4.09$)

ตารางที่ 2. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.17	0.50	มาก	5
2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.29	0.49	มาก	1
3.การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.21	0.50	มาก	3
4.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.09	0.54	มาก	7
5.การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.16	0.52	มาก	6
6.การนิเทศการศึกษา	4.18	0.58	มาก	4
7.การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ สถานศึกษา	ภายใน 4.24	0.53	มาก	2
รวม	4.19	0.45	มาก	

จากตารางที่ 2. พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.19$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.29$) รองลงมาคือด้านการพัฒนา

ระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ($\bar{x}=4.24$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x}=4.09$)

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	X _{tot}	Y _{tot}
X ₁	0.53**	0.45**	0.43**	0.45**	0.44**	0.51**	0.51**	0.89**	0.55**
X ₂	0.51**	0.52**	0.39**	0.43**	0.43**	0.53**	0.52**	0.92**	0.55**
X ₃	0.49**	0.47**	0.43**	0.37**	0.42**	0.53**	0.55**	0.9**	0.54**
X ₄	0.54**	0.46**	0.49**	0.48**	0.45**	0.61**	0.62**	0.9**	0.60**
X _{tot}	0.57**	0.53**	0.48**	0.48**	0.48**	0.61**	0.61**	1.00**	0.62**

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3. พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมพบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ($r_{xy} = 0.62$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ระหว่าง 0.37- 0.62 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือความละเอียดลออในการคิด (X₄) กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (y_{tot}) ($r_{xy} = 0.60$) รองลงมาคือความคิดริเริ่ม (X₁) และความคล่องแคล่วในการคิด (X₂) กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (y_{tot}) ($r_{xy} = 0.55$) และความยืดหยุ่นในการคิด (X₃) กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (y_{tot}) ($r_{xy} = 0.54$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตารางที่ 4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
- ความละเอียดลออในการคิด (X ₄)	0.335	0.436	6.856	.000**
- ความคิดริเริ่ม (X ₁)	0.187	0.231	3.633	.000**

Constant(β_0) = 2.053 R = 0.624, R Square = 0.389,

Adjusted R Square = 0.385, F = 102.248

**p<.01

จากตารางที่ 4. พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาระยะของ เขต 1 มีจำนวน 2 คือ ความคิดริเริ่มและความละเอียดลออในการคิด ซึ่งสามารถอธิบายความผันแปร ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมได้ร้อยละ 38.90 ($R^2 = 0.389$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารคิดอยู่เสมอว่านโยบาย แผนการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและผู้บริหารกระตุ้นครูและบุคลากรมีความคิดอย่างอิสระนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆที่สร้างสรรค์และส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chan and Mak (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารเชิงสร้างสรรค์ในด้านการจัดการสร้างนวัตกรรมที่ต้องมาจากทุกระดับของโรงเรียน ตั้งแต่ระดับบนสุด คือ executive ซึ่งเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ซึ่งการจัดการนวัตกรรมต้องอาศัยการขับเคลื่อนทั้งโรงเรียน โดยเฉพาะความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสร้างผลงานให้กับโรงเรียน ผู้บริหารระดับบนต้องส่งทอดความคิดให้กับผู้บริหารระดับกลาง เพื่อวางกลยุทธ์ การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ การแจกแจงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร เงินทุน เครื่องมือต่าง ๆ ให้กับแต่ละแผนกเพื่อให้เกิดการประสานงานของแต่ละหน่วยงาน สำหรับการดำเนินงานในระดับปฏิบัติการจะมีการกำหนดวิธีการดำเนินงานให้บุคลากรทุกคนใช้ความสามารถให้มากที่สุด โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการแก้ปัญหาในระดับกลางเพื่อป้องกัน การเกิดปัญหาในระดับสูงต่อไป การนำประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาสร้างคุณค่าเพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาทุกด้านได้อย่างต่อเนื่องและ สามารถสร้างสิ่งที่ดีให้กับผู้มีส่วนได้เสียโดยรวมได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Camburn and Han (2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ 1)ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ ความกระตือรือร้นและความคิดเชิงบวกต่อผู้ที่ทำงานร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคต ส่งเสริมทักษะในยุค 4.0 ต้องรู้และฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์และคิดวิเคราะห์ ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและการปลูกฝังสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้ในยุค 4.0)สร้างชุมชน ด้วยการประสานเชื่อมโยงเครือข่ายที่เหมาะสม ด้วยวิธีที่จะสร้างโอกาสให้กับทุกฝ่ายได้เชื่อมโยงต่อกับคนอื่นที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้นมันเป็นสิ่งสำคัญซึ่งที่ไม่เพียงแต่พัฒนาผู้นำในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นการเปิดโอกาสให้คนอื่นเห็นความเป็นผู้นำด้วย 3)การสร้างความร่วมมือและการติดต่อ โดยผู้บริหารต้องแสวงหา แบ่งปันข้อมูลและความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหาความเข้าใจและปฏิบัติร่วมกับคนอื่น มีการติดต่อกับโลกภายนอกผ่านทางบล็อกและสื่อทางสังคมรวมทั้งช่องทางอื่น 4)สร้างพลังเชิงบวก ด้วยการสร้างหลักการในเชิงบวก เชิงรุกและวิธีการดูแลเอาใจใส่ ต้องใช้เวลาในการพบปะพูดคุยกับผู้เรียน ครูและผู้ปกครองให้รับรู้คุณค่า ด้วยการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้นรวมทั้งผู้บริหารต้องสร้างสุขภาพตนเองและระดับพลังงานให้พร้อมเสมอ

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามากที่สุดคือการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพ ภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้เพราะว่าครูมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนรู้และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา แสนสุข (2556, น.37) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 26 โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 26 โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 3. ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 26 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดและรองลงมา คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) และปัจจัยด้านผู้บริหาร สถานศึกษา (X_1) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Butler and Leahy (2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องทำให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ได้เองและผู้สอนต้องมีเทคนิคที่สามารถทำให้ผู้เรียน ได้รับความรู้และทักษะไปพร้อมกันและต้องรู้จักใช้นวัตกรรมนั้นจากสถานการณ์จริง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียน การสอนเชิงสร้างสรรค์จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นตัวตั้ง ผู้บริหารจึงต้องกำหนดรูปแบบ การจัดการให้เหมาะสมกับเป้าหมายใหม่ด้วยการเน้นผลลัพธ์ในด้านศักยภาพและความสามารถที่แท้จริงของ ผู้เรียนออกมาให้ได้ ประกอบด้วย 1) การมุ่งไปยังผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในตัวผู้เรียน 2) การออกแบบ หลักสูตรโดยเริ่มจากผลลัพธ์ปลายทางแบบย้อนกลับสู่จุดเริ่มต้นและ 3) ผู้บริหารจัดการศึกษากับผู้เกี่ยวข้องใน ระบบทั้งหมดจะสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสมอันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่ คาดหวัง มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ปรับระบบการทำงานและการประกันคุณภาพการศึกษา เน้นการใช้ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน มีการจัดโรงเรียนด้วยโครงสร้างเป็นอิสระ กับการจัดหลักสูตรเชิงสร้างสรรค์ให้มีการคิดวิเคราะห์ทุกวิชา เน้นทำกิจกรรมเป็นหลักสูตรที่เทียบเคียง นานาชาติได้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ให้เป็นแบบหน่วยบูรณาการและผู้เรียนมีโอกาสเป็นผู้เลือกผ่านการ ปฏิบัติจากการทำงาน ตามแนวทางการบริหารจัดการสมัยใหม่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจ แนวคิดการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในฐานะผู้สนับสนุนทรัพยากรและเป็นแหล่งเรียนรู้ เพราะการ บริหารโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องเปลี่ยนทั้งวิธีการเรียนการสอน ที่จะสร้างประโยชน์และส่งผลต่อ ความสำเร็จของโรงเรียน กระบวนการต้องเน้นไปที่การสร้างและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างมีความ รับผิดชอบอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือของสร้างอย่างสร้างสรรค์แท้จริง

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ($r_{xy} = .62$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละด้านพบว่า ความสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง 0.37- 0.62 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนกร พรหมวังษา(2558) ได้ศึกษา

เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์ ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alawawdeh, Sabreen (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดการความคิดสร้างสรรค์ในการต่อสู้กับวิกฤตการศึกษาในโรงเรียนมัธยมในปาเลสไตน์นักวิจัยทำงานตามวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและใช้วิธีการทางสถิติได้พัฒนาแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย วิกฤตโรงเรียนและการบริหารความคิดสร้างสรรค์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่ามีวิกฤตการณ์หลายอย่างในโรงเรียนมัธยมครูใหญ่โรงเรียนที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดการความคิดสร้างสรรค์ในการต่อสู้กับวิกฤตเหล่านี้ในที่สุดผลลัพธ์ก็ชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างการจัดการเชิงสร้างสรรค์และวิกฤตการณ์ต่อสู้ในโรงเรียนมัธยมในปาเลสไตน์ นักวิจัยแนะนำว่าจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างการจัดการความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ในโรงเรียนและให้ผู้ฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมเพิ่มเติมในสถานการณ์วิกฤตโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมในปาเลสไตน์

4. จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบมีขั้นตอนของ ความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ(b)มีค่าตั้งแต่ 0.187 - 0.335 และในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) มีค่าตั้งแต่ 0.231 - 0.436 โดยรวมมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย ($R^2 = 0.389$) สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 38.90 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เป็นอันดับแรก คือ พบว่า ความละเอียดลออในการคิด เป็นอันดับแรก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.436 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดริเริ่ม เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.231 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลกร ต้นประภัสร์(2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาระดับการ ศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนทั่วไปคือ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของงาน และวัฒนธรรมการเรียนรู้ โดยสามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 77 ส่วนกลุ่มโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านความสร้างสรรค์และนวัตกรรม ให้ปัจจัยด้านภาวะ ผู้นำของผู้บริหาร และ บรรยากาศสภาพแวดล้อมของงาน ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของ โรงเรียนในทางบวก โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 80 โดยสมการที่เหมาะสม ที่สุด มีค่า Y เท้ากับ 1.424 ที่ df เท้ากับ 3 ค่า RMSEA เท้ากับ 0.00 แต่ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของผู้บริหารนั้นส่งผลในทางตรงกันข้ามในกลุ่มโรงเรียนทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญ และไม่ได้ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านความสร้างสรรค์และนวัตกรรม

สร้างองค์ความรู้ใหม่

ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. ความคิดริเริ่ม (originality) 2.ความคล่องในการคิด (fluency) 3. ความคิดยืดหยุ่นในการคิด (flexibility) และ 4.ความละเอียดลออในการคิด (elaboration)

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3.การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5.การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6.การนิเทศการศึกษา 7.การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ภาพที่ 2 สร้างองค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านความละเอียดลออในการคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรคิดดัดแปลงความรู้ นวัตกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์และครอบคลุมทุกด้าน และควรคิดอย่างละเอียดรอบคอบทุกครั้งก่อนนำแนวคิดไปปฏิบัติ

1.2 ด้านความคิดริเริ่ม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยอมรับผลเกิดขึ้นจากการคิดสิ่งใหม่

1.3 ด้านความคล่องแคล่วในการคิด ของผู้บริหารสถานศึกษาควรสามารถชี้แจงเหตุผลและปัญหาในการทำงานได้อย่างชัดเจนและรวดเร็ว และมีนโยบาย แนวทางปฏิบัติงานให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติอย่างถูกต้อง ตามความสามารถของแต่ละคน

1.4 ด้านความยืดหยุ่นในการคิดของผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นครูและบุคลากรมีความคิดอย่างอิสระนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆที่สร้างสรรค์และส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียน และคิดอยู่เสมอว่านโยบาย แผนการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดูบ้าง ว่าผลจะแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของผู้บริหารในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ด้านความคล่องแคล่วในการคิดพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของผู้บริหารในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดูบ้าง ว่าผลจะแตกต่างกันหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- ชลกร ตันประภัสร์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรม ของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา แสนสุข. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนกร พรหมวังขวา. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2560). รายงานการจัดการศึกษา ประจำปี 2560. ระยอง: สหสินการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- หนึ่งฤทัย หาดธรรม. (2553). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Alawawdeh, Sabreen. (2016). *The Impact of Creativity Management in Fighting the Educational Crisis in Secondary Schools in Palestine from the Viewpoint of Headmasters*. v7 n11, p98-105

- Butler, D. and Leahy, M. (2018). *Moving towards innovation: The development of a sustainable framework for teacher professional learning*. New York: Sage.
- Camburn, E.M. and Han, S.W. (2015). *Infrastructure for teacher reflection and instructional change: An exploratory study*. *Journal of Educational Change*, 16 (4), pp. 511-533
- Chan, S.C.H. and Mak, W.M. (2014). *Transformational leadership, pride in being a follower of the leader and organizational commitment*. *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 35 Iss:
- Guilford, J.P. (1988). *Some change in the structure of intellect model*. *Education and Psychological Measurement*, 48(Spring), 1-4.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3).
- School in Palestine*. Faculty of Educational Sciences, Department of Psychology, Al-Quds University, East Jerusalem-Abu Dies, Palestine.